

Procuratura Republicii Moldova
Procuratura Anticorupție

71

Republica Moldova, MD - 2004, mun. Chișinău, bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, 198
tel. (+373 22) 257-401, fax (+373 22) 257-361, e-mail: proc-ant@procuratura.md

01.03.2023 nr.

- 2969 **Domnului Roman Cazan**
Secretar general adjunct
al Guvernului
- 2970 **Domnului Nicolae Zanevici**
Procuror-șef interimar al
Secției analiză criminologică
Și inițiative legislative

AVIZ

asupra proiectului de hotărâre pentru
aprobarea proiectului de lege
(modificarea Codului de procedură penală)

Procuratura Anticorupție a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (*delimitarea competențelor Procuraturii Anticorupție și Centrului Național Anticorupție la investigarea cauzelor de corupție la nivel înalt*) (număr unic 123/MJ/2023), ca rezultat formulăm următoarele propuneri de îmbunătățire.

Art. I Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003

4. Articolul 270.

alinatul (1): la punctul 1) doar litera h) se abrogă.

5. Articolul 270¹.

alinatul (1) se propune în următoarea redacție:

„(1) Procuratura Anticorupție exercită urmărirea penală în cazul infracțiunilor date în competența Centrului Național Anticorupție, săvârșite de persoanele prevăzute la art.270 alin.(1) pct.1) lit. a)-e) și i).”

Potrivit proiectului, aferent competenței procurorului la exercitarea urmăririi penale, se propune abrogarea lit. i) din pct.1) alin.(1) art.270 [*angajații Centrului Național Anticorupție, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu*] cu instituirea competenței speciale Procuraturii Anticorupție la exercitarea urmăririi penale în raport cu subiecții speciali (angajații Centrului Național Anticorupție) pentru infracțiunile săvârșite în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Considerăm imperios a menționa că, păstrarea reglementării propuse a fi instituite la art.270¹ alin.(1) conform proiectului, ar depăși scopul propus și asumat

în Proiectul de modificare (delimitarea competențelor Procuraturii Anticorupție la investigarea cauzelor de corupție la nivel înalt). Or, stabilirea competenței Procuraturii Anticorupție și exercitarea urmăririi penale nemijlocit în cazul angajaților Centrului Național Anticorupție pentru săvârșirea infracțiunilor în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, presupune examinarea oricăror modalități normative incriminate în partea specială a Codului penal, săvârșite de acești subiecți speciali odată cu realizarea atribuțiilor funcționale (ex.: infracțiuni contra cinstei și libertății, contra sănătății, contra justiției, contra patrimoniului, etc).

Astfel, se impune păstrarea lit. i) din pct.1) alin.(1) art.270, competență generală a procurorului pentru angajații CNA, în cazul săvârșirii de către aceștia a oricăror infracțiuni la exercitarea atribuțiilor de serviciu, iar pentru săvârșirea de către ei a infracțiunilor prevăzute de art.181¹–182, 239–240, 324–335¹ și art. 352¹ alin.(2) din Codul penal, intervine competența specială a Procuraturii Anticorupție, în sensul acestor propuneri pentru alin.(1) art.270¹.

Potrivit reglementării propuse a fi instituite la art.270¹ alin.(1) din prezentul Aviz, se realizează acțiunile asumate și care derivă din documentele de politici, respectiv se asigură limitarea competenței Procuraturii Anticorupție la investigarea doar a cauzelor de corupție de nivel înalt.

Art. II.

(1) Se propune excluderea textului „*la expirarea a 3 luni de*”.

(2) Se propune în următoarea redacție:

„(2) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cauzele penale aflate la faza de urmărire penală, se transmit organelor de urmărire penală competente.”

Potrivit regulii generale prevăzute la art.56 alin.(1) din Legea nr.100 din 27.12.2017 cu privire la actele normative, [*Actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării*].

Cu titlu de excepție de la regula generală, poate fi stabilită intrarea în vigoare pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. Or, potrivit proiectului, nu sunt prezentate argumentele și explicate temeiurile prevăzute de alin.(3) art.56 din Legea nr.100 care ar justifica derogări de la condițiile de publicare în ordinea generală prevăzută de lege.

Astfel, considerăm ca propunerea formulată pentru alin.(1), și anume, ca la momentul publicării urmează să intre în vigoare modificările operate la Codul de procedură penală, este una legală și potrivită.

Cu referire la prevederile generale cu caracter de limitare din alin.(2) [*cauzele penale aflate la etapa de urmărire penală, dacă nu a fost înaintată învinuirea, se transmit organelor de urmărire penală competente*], le considerăm suplimentare și vin în contradicție cu alte prevederi din legi organice speciale.

Este clară situația juridică potrivit căreia, doar cauzele penale aflate în faza de urmărire penală pot fi expediate organului competent de drept să efectueze în continuare urmărirea penală și acest proces nu ar trebui să fie condiționat de atribuirea unei calități procesuale persoanei. Practica existentă la zi cu privire la soluționarea chestiunilor de competență atât după materie cât și după persoană, nu înregistrează astfel de abordări nefundamentate. Or, atribuirea calității procesuale persoanei, reprezintă activități procesuale firești și caracteristice fazei de urmărire penală.

De altfel, prevederile art.283 din Codul de procedură penală stabilesc pentru faza de urmărire penală, mecanismele juridice de schimbare sau completare a unei acuzații oficiale în raport cu o persoană care a fost pusă sub învinuire sau chiar de scoatere de sub urmărire penală în condițiile art.284 din Codul de procedură penală, când se stabilesc temeiurile de fapt și de drept.

Un aspect important ce urmează a fi reținut, se referă la reglementarea juridică a competenței, și aici putem indica asupra situației de drept când competența la efectuarea urmăririi penale urmează a fi reglementată dublu în cazul construcției juridice a normei propuse în proiect, atât de dispozițiile Codului de procedură penală (norme speciale) cât și în situațiile prevăzute de Art. II alin.(2) al legii de modificare (normă generală) iar potrivit art.5 alin.(3) din Legea 100 [*În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială*].

Astfel, la efectuarea urmăririi penale cu încălcarea prevederilor Codului de procedură penală referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei atrag nulitatea actelor.

Suplimentar celor indicate în aviz cu referire la proiectul de lege, în vederea aprecierii obiective a situației curente privind cauzele penale aflate în gestiunea Procuraturii Anticorupție, atât în exercitarea procurorului cât și conducerea urmăririi penale în cauzele aflate în gestiunea organului de urmărire penală din cadrul CNA, cât și prin prisma modificărilor care se propun a fi operate, Procuratura Anticorupție a realizat o analiză orientativă iar datele cu aproximație indică despre următoarele:

La moment, Procuratura Anticorupție are în gestiune aproximativ 1 163 cauze penale (485 cauze care se află pe rolul instanțelor de judecată la examinarea fondului, iar 678 cauze penale se află la faza de urmărire penală - 350 cauze care întrunesc condițiile art.269 (52%), 280 cauze care întrunesc condițiile art.270¹ (41%), iar în 48 cauze competența la efectuarea urmăririi penale a fost stabilită Procuraturii Anticorupție sau CNA prin ordonanța Procurorului General (7%).

Respectiv, odată cu operarea modificărilor aferent competenței procesuale atât după materie cât și după calitatea subiecților, la faza de urmărire penală, în gestiunea Procuraturii Anticorupție urmează să rămână aproximativ 406 cauze - 314 cauze în conducere (în gestiune la CNA) și 92 cauze în exercitarea urmăririi penale de către procuror. Aproximativ 272 cauze (40% din total) nu se încadrează în noțiunea de corupție mare și sistemică conform proiectului de lege (deci, nu implică subiecți speciali, cuantumul mitei nu depășește 5 000 u.c. și respectiv mărimea prejudiciului nu se ridică la pragul de 50 000 u.c., pentru infracțiunile date în competența CNA conform art.269 după modificări).

Formal, aceste aproximativ 272 cauze ar urma să fie expediate după competență altor organe de urmărire penală potrivit delimitărilor de competență. Însă, în perioada de 3 luni de tranziție (conform propunerilor pentru Art. II alin.(2)), procurorii urmează să decidă procesual asupra cauzelor penale de referință, din care urmează să rămână și în competența CNA sau a Procuraturii Anticorupție pentru că acestea se află la etapa finală ai urmăririi penale și urmează să se adopte soluțiile legale în conformitate cu prevederile art.291 din Codul de procedură penală (cu posibilitatea stabilirii competenței prin ordonanța Procurorului General). Estimăm că o bună parte din aceste 272 cauze penale, vor fi soluționate de procurorii din Procuratura Anticorupție, în astfel de condiții, sarcina de a primi aceste cauze de către alte organe de urmărire penală sau procuraturi teritoriale, e destul de modestă.

Datele detaliate aferent analizei efectuate se prezintă corespunzător.

Anexă: Tabel privind analiza impactului modificărilor aferent competenței, pe 1 filă.

Cu respect,

**Procuror - șef
al Procuraturii Anticorupție**

Digitally signed by Dragalin Veronica
Date: 2023.03.01 14:08:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Veronica DRAGALIN

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Союз Адвокатов Республики Молдова
Union of Advocates of the Republic of Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152,
fax: 022226152
email: uniunea.avocatilor.rm@gmail.com, www.uam.md

Nr. UA/103/2023 din 06.02.2023
La nr. 03/821 din 30.01.2023

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
secretariat@justice.gov.md

copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Cu referire la proiectul Legii privind pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și Codului contravențional), număr unic **68/MJ/2023**, comunicăm următoarele.

Cu referire la Codul de procedură penală

1. La art. 32², examinarea plângerilor împotriva actelor organului care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare privativă de libertate nu poate fi considerată drept judecare a cauzei penale. Prin urmare, pentru a nu exclude din câmpul de aplicare a art. 32² examinarea chestiunilor prevăzute la art. 473¹ Cod de procedură penală, propunem completarea după cuvintele „Judecarea cauzelor penale” cu cuvintele „și chestiunilor”.
2. Cu referire la modificarea alin. (2) art. 71, remarcăm că renunțarea la apărător (ales sau numit) nu poate avea loc decât în prezența apărătorului dat și după consultarea clientului cu apărătorului în privința consecințelor acestei decizii și drepturilor de care beneficiază clientul. În caz contrar, renunțarea la apărător poate fi însoțită de un abuz, intimidare sau inducere în eroare a clientului.
3. La art. 72 alin. (4) propunem reformularea textului cu care se completează norma juridică, astfel încât să rezulte în mod cert faptul că, apărătorul înlăturat la fel este în drept să conteste hotărîrea de înlăturare în mod independent. Astfel, se va asigura dreptul la un recurs efectiv împotriva abuzurilor în aplicarea temeiurilor de înlăturare a apărătorului.
4. La art. 79, completarea cu cuvintele „și al succesoriului” se va aplica nu doar în privința titlului, ci și în privința textului alin. (1) – (4) al articolului dat.

5. Cu referire la modificarea alin. (5) art. 85, atragem atenția că amendamentul se referă de fapt la alin. (6) pct. 4), sens în care dispoziția de modificare se va ajusta în mod corespunzător.
6. La art. 104 alin. (1) considerăm periculoasă completarea normei juridice cu textul „Audierea bănuitului, învinuitului, inculpatului poate avea loc și în lipsa apărătorului ales sau desemnat, cu acordul scris al acestuia.”, or există riscul renunțării la apărător pentru această acțiune prin inducere în eroare în privința consecințelor declarațiilor și în privința drepturilor de care dispune bănuitul, învinuitul, inculpatul. Pentru a nu admite nici încălcarea a drepturilor persoanei, renunțarea la apărător în privința acestei acțiuni procesuale trebuie să se efectueze doar după consultarea apărătorului cu privire la acest aspect. Totodată, această normă vine în contradicție cu dispozițiile referitoare la renunțarea la apărător, stipulate la art. 71 alin. (2).
7. La art. 104 alin. (2) lit. b), identificarea prin intermediul patronimicului este superfluă, în condițiile în care sunt indicate numele, prenumele, data, luna, anul și locul nașterii, domiciliul, ocupația, precum și altă informația precum ar fi IDNP sau alt număr de identificare de stat. Propunem să se renunțe la identificarea prin patronimic și indicarea acestuia în actele procesuale, or acesta nu este esențial pentru identificare și poate induce în eroare înc cazul prenumelor duble, asociate cu numelor de familie duble, și cazurilor în care numele tatălui nu este cunoscut, nu există un tată, alte situații în care patronimic nu există din alte motive.
8. Cu referire la art. 187 alin. (2)¹) propunem substituirea cuvintelor „ori avocatul ales” cu cuvintele „și avocatul”, deoarece obligația de informare a avocatului despre depistarea bolilor grave la clientul său nu trebuie să fie alternativă în raport cu obligația de informare a procurorului sau a instanței de judecată, avocatul având un rol esențial în apărarea clientului său, inclusiv în vederea aplicării efective a măsurilor privind eliberarea înainte de termen în legătură cu depistarea unei boli grave care nu permit executarea în continuare a pedepsei sau măsurii preventive privative de libertate.
9. Cu referire la art. 259¹ alin. (3), procedura de examinare a cererii de accelerare a urmăririi penale riscă să întârzie și mai mult urmărirea penală, or transmiterea judecătorului de instrucție a materialelor cauzei va împiedica desfășurarea în continuare a procedurii de urmărire penală pe perioada examinării cererii de accelerare a urmăririi penale. Reglementarea obligației de a prezenta nota informativă și a dovezilor ce susțin circumstanțele menționate în aceasta, considerăm a fi o soluție mai eficientă și care afectează într-o măsură mai mică derularea acțiunilor de urmărire penală.
10. Modificarea art. 260 alin. (5), în modul în care este expusă, nu se încorporează semantic în norma juridică a alin. (5) art. 260. Suplimentar, efectuarea acțiunii procesuale prin intermediul teleconferinței nu poate presupune că a dispărut necesitatea semnării proceselor-verbale întocmite în cadrul urmăririi penale de către persoana care a întocmit procesul-verbal.

Efectuarea acțiunii de urmărire penală prin intermediul teleconferinței nu poate substitui procesul-verbal și necesitatea semnării acestuia în mod corespunzător. În privința cuvintelor „sau alte cazuri prevăzute de prezentul cod”, de asemenea ridică semne de incertitudine, or nu sunt prevăzute cazuri în care persoana care a întocmit procesul-verbal ar fi absolvit de obligația semnării acestuia. Totodată, excluderea textului „persoanele menționate la alin. (2) pct. 3), cu excepțiile prevăzute de prezentul cod” creează o inadvertență în textul normei, or ultimul enunț al alin. (5) art. 260 prevede că „Dacă vreuna din aceste persoane nu poate semna sau refuză să semneze procesul-verbal, despre aceasta se face mențiune”, ceea ce indică că, în principiu, semnarea proceselor-verbale de către alte persoane care au participat la efectuarea acțiunii de urmărire penală este obligatorie.

11. La art. 269, stabilirea în competența organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție de a efectua urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art. 324–335, face inutilă stipularea în mod distinct a infracțiunilor prevăzute la art. 330–330², 332–332², or acestea din urmă sunt cuprinse deja în șirul celor prevăzute la art. 324–335.
12. La art. 269² din Codul de procedură penală propunem completarea textului acestuia cu textul „și Centrului Național Anticorupție”, or în cazul infracțiunilor „săvârșite în conexiune” cu cele prevăzute expres în competența CNA, competența efectuării urmăririi penale va aparține Centrului Național Anticorupție.
13. În privința art. 269³, subliniem că acesta nu are un conținut clar, deoarece nu este realizată o conexiune dintre „infracțiunea în legătură cu care a fost pornită urmărirea penală” și infracțiunile prevăzute de art. 243 și 279 din Codul penal. Dacă este vorba despre infracțiunile predicat/principale, atunci sugerăm utilizarea noțiunilor specifice care să permită înțelegerea corectă și fără echivoc a normei juridice. Totodată, remarcăm că, urmărirea penală în condițiile legislației actuale în privința infracțiunii prevăzute la art. 243 CP poate fi efectuată și finalizată, precum și judecarea cauzei în această privință poate avea loc, independent de constatarea infracțiunii principale/predicat. A se vedea în acest sens §36 - 45 ale Deciziei Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 182/2022, mai cu seamă „37. Curtea observă că articolele 6 alin. (2) lit. b) din Convenția de la Strasbourg și 9 alin. (2) lit. b) din Convenția de la Varșovia prevăd că „în scopul punerii în practică sau al aplicării [alineatului] 1 se poate prevedea că infracțiunile enunțate în acest alineat să nu se aplice persoanelor care au comis infracțiunea-predicat”. Prevederi similare există și în articolul 6 alin. (2) lit. e) din Convenția Națiunilor Unite.”. Prin urmare, nu este clar în ce situații rămâne aplicabil acest articol și în ce măsură acesta este util dacă infracțiunile de spălare a banilor sunt de competența CNA și PCCOCS, conform alin. (2) art. 269 coroborat cu alin. (1) art. 269 CP și art. 270² alin. (1) lit. c).

14. Referitor la completarea art. 270 cu alin. (4¹), exercitarea urmăririi penale în privința unui procuror de către un procuror din altă procuratură nu ține cont de faptul că competența în acest caz, conform proiectului, aparține Procuraturii Anticorupție. A se vedea în acest sens dispozițiile alin. (1) art. 270¹ din proiect.
15. La art. 298 alin. (2) considerăm că un acces efectiv la justiție presupune că termenul de 15 zile de contestare a acțiunilor și inacțiunilor organului de urmărire penală și a organului care exercită activitate specială de investigații trebuie să curgă doar din momentul în care bănuitul, învinuitul, reprezentantul lor legal, apărătorul, partea vătămată, partea civilă, partea civilmente responsabilă și reprezentanții acestora au aflat sau puteau și trebuiau să afle despre aceste acțiuni/inacțiuni și nu din momentul în „efectuării” acțiunii/inacțiunii. Suplimentar, atragem atenția că în privința inacțiunii nu poate fi utilizată noțiunea „efectuare”. În același sens propunem revizuirea alin. (3) art. 299¹.
16. La art. 300 examinarea de către judecătorul de instrucție, a demersurilor procurorului privind autorizarea efectuării acțiunilor de urmărire penală, măsurilor speciale de investigații și de aplicare a măsurilor procesuale de constrângere, a plângerilor împotriva actelor ilegale ale organelor de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații, a plângerilor împotriva acțiunilor ilegale ale procurorului, care nemijlocit exercită acțiuni de urmărire penală, a cererilor privind accelerarea urmăririi penale, precum și a recursurilor depuse în ordinea art. 437 alin.(1) pct. 31) și 4), la sediul penitenciarului riscă să afecteze independența judecătorului.
17. La art. 321 alin. (1¹) și art. 323 alin. (2¹), în privința examinării în situații excepționale a cauzelor penale cu participarea persoanelor aflate în detenție prin utilizarea aplicației de teleconferință, proiectul nu ține cont de dreptul avocatului și a clientului său de a avea convorbiri confidențiale pe durata întregii ședințe de judecare a cauzei, ceea ce nu este posibil în situația în care clientul se află în penitenciar și participă la ședința de judecare a cauzei prin intermediul teleconferinței, iar avocatul său se află la sediul instanței de judecată. Nici referința din nota informativă la „situații excepționale” care ar justifica o asemenea soluție, nu este recomandată, or conținutul acesteia nu este cert și este una declarativă. Considerăm că judecarea cauzei poate avea loc prin intermediul teleconferinței doar dacă acest fapt este acceptat de toate părțile. Pentru toate celelalte situații sunt aplicabile dispozițiile alin. (2) art. 321 CPP.
18. Audierea martorului prin teleconferință nu soluționează și necesitatea verificării și semnării procesului-verbal de audiere și a altor documentele procedurale.
19. La art. 308 alineatul (2), prima propoziție, textul „învinuitului asistat de avocat sau avocatului său” propunem a fi substituit cu textul „învinuitului asistat de avocat și avocatului său”, or în cazul în care învinuitul dispune de

avocat în mod obligator, comunicarea actelor de procedură trebuie să se facă și prin intermediul avocatului, care din momentul admiterii sale în această calitate în procedură, exercită atribuțiile de apărător și răspunde pentru exercitarea diligentă a acestora, inclusiv își asumă să urmărească și să verifice continuu corespondența profesională. Lăsarea la discreția procurorului de a alege să transmită demersul de aplicare sau prelungire a măsurii arestării preventive sau a arestării la domiciliu doar învinuitului asistat de avocat sau doar avocatului, creează riscul unor situații în care avocatul să nu afle sau să afle prea târziu despre demersul procurorului.

20. La art. 336 alin. (3) lit. f) propunem, suplimentar rezumatului declarațiilor date de către participanți în ședință de judecată, în procesul-verbal al ședinței de judecare a cauzei să fie incluse și întrebările formulate, or interpretarea și înțelegerea corectă a esenței declarațiilor este determinată de cunoașterea întrebărilor adresate.
21. În privința excluderii propoziției a doua și a treia din articolul 378, se va indica și alineatul corespunzător din care acestea fac parte.
22. La art. 444 alin. (1) pct. 3¹), pentru a imprima claritate textului și pentru a expune norma juridică astfel încât să se integreze semantic în conținutul alineatului din care face parte, propunem expunerea punctul 3¹) după cum urmează: „3¹) anumite părți ale sentinței au fost secretizate neîntemeiat;”.
23. Prin amendamentul propus la alin. (3) art. 477, se propune exceptarea de la obligația de informare a procurorului, părinților sau altor reprezentanți legali ai minorului despre reținere sau arestarea minorului, în cazurile prevăzute la art. 173 alin. (4). Totuși, acest amendament nu ține cont de faptul că însuși art. 173 alin. (4) dispune că situațiile care permit neinformarea până la 12 ore nu sunt aplicabile în cazul minorilor. În rezultat, se creează o contradicție dintre cele două norme juridice.
24. Atragem atenția la respectarea regulilor de tehnică legislativă, precum utilizarea inutilă a cuvintelor „în final”, utilizarea greșită a cuvintelor „se exclud” în cazul în care se propune abrogarea normelor juridice, utilizarea corectă a cuvintelor „sintagma”, „textul”, „cuvântul”, „se înlocuiește”, „pagina web”, utilizarea corectă a parantezelor la punctelor și subpunctelor, abrogarea corectă a normelor juridice prin utilizarea noțiunii „abrogare” și nu „se exclude”, utilizarea corectă a cuvântului „cifra”, etc.
25. Cuvintele „în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” nu indică în mod exact momentul intrării în vigoare a actului normativ. Propunem utilizarea cuvintelor „la expirarea unui termen de 3 luni”.

Cu respect,

Digitally signed by Popescu Dorin
Date: 2023.02.06 11:37:20 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dorin POPESCU
Președinte al Uniunii Avocaților din Republica Moldova

Ex. Vladislav Cîrlan
Tel. 022 221910;
e-mail: vladcirlan@yahoo.com

Procuratura Republicii Moldova

Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73.
tel.: (+373) 22-828-373, (+373) 22-828-375; e-mail: proc-gen@procuratura.md

02.03.2023 nr.4-1d/23- 199, 200
La nr.18-69-1889 din 22.02.2023

- 199 Ministerul Justiției

- 200 Copie: Cancelaria de Stat

Procuratura Generală a examinat *proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (delimitarea competențelor Procuraturii Anticorupție și Centrului Național Anticorupție la investigarea cauzelor de corupție la nivel înalt) (număr unic 123/MJ/2023)*, remis spre avizare.

Având în vedere că proiectul de lege a fost elaborat în vederea realizării acțiunilor ce derivă din mai multe documente de politici, precum și va delimita clar competența Procuraturii Anticorupție și ale Centrului Național Anticorupție în special privind corupția la nivel înalt, susținem prezentul proiect de lege cu următoarele obiecții și propuneri:

La Articolul I.

1.1.La pct.4 din proiect – Articolul 270 din Codul de procedură penală

- la alineatul (1) punctul 1) cuvintele „*literele h) și i)*” propunem a le substitui cu cuvintele „*litera h)*”;

Astfel, potrivit proiectului, aferent competenței procurorului la exercitarea urmăririi penale, se propune abrogarea lit.i) alineatul (1) art.270 (*angajații Centrului Național Anticorupție, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu*), respectiv cu instituirea competenței Procuraturii Anticorupție la exercitarea urmăririi penale în raport cu subiecții speciali (*angajații Centrului Național Anticorupție*), pentru infracțiunile săvârșite în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu.

În acest sens, menționăm că instituirea competenței Procuraturii Anticorupție de a exercita urmărirea penală pe toate categoriile de infracțiuni săvârșite în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu de către angajații Centrului Național Anticorupție ar depăși scopul propus în proiectul de modificare -delimitarea competențelor Procuraturii Anticorupție la investigarea cauzelor de corupție la nivel înalt. Or, categoriile de infracțiuni care pot fi săvârșite în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu pot fi din diferite domenii (*ex. infracțiuni contra justiției, infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni contra libertății, infracțiuni contra cinstei și demnității...ș.a.*) iar exercitarea urmăririi penale pe cauzele penale pornite pe aceste categorii de infracțiuni nu ține de atribuțiile funcționale ale Procuraturii Anticorupție, care potrivit art.9 alin. (4) din Legea

nr.3/2016 cu privire la Procuratură, este specializată în combaterea infracțiunilor de corupție, a actelor conexe actelor de corupție.

Astfel, se impune păstrarea lit.i) alin. (1) art. 270 din Codul de procedură penală și anume competența generală a procurorului la exercitarea urmăririi penale pentru infracțiunile săvârșite de angajații Centrului Național Anticorupție în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, iar în cazul săvârșirii de către ultimii a infracțiunilor prevăzute la art. 181¹-182, 239-240,324-335¹ și art.352¹ alin.(2) din Codul penal intervine competența Procuraturii Anticorupție.

- după alineatul (1) punctul (1) propunem a completa cu textul:

„la punctul 1) litera i) se completează cu textul „cu excepția categoriilor de infracțiuni prevăzute la alin. (1) art.269. ””.

- la alineatul (5) considerăm că substituirea sintagmei „... și adjuncții lui pot...” cu cuvântul „...poate...” înlătură posibilitatea adjuncțiilor Procurorului General de a dispune motivat transmiterea unei cauze de la un organ de urmărire penală unui alt organ de urmărire penală ceea ce ar afecta buna funcționare a instituției în realizarea scopului procesului penal, aceste funcții ținând în esență de activitatea nu doar organizatorică, dar în mare parte și buna desfășurare a activității de urmărire penală, fiind în concordanță și cu prevederile art.53¹ din Codul de procedură penală, unde este indicat că Adjuncții Procurorului General sunt ierarhic superiori inclusiv procurorilor-șefi ai procuraturilor teritoriale și specializate.

1.2. La pct.5 din proiect- Articolul 270¹ din Codul de procedură penală

Urmează a fi corectată eroarea materială și din alineatul (1) cuvântul „*sbp.*” urmează a fi substituit cu cuvântul „*punctele*”.

1.3. La pct. 6 din proiect- Articolul 270² din Codul de procedură penală

Prin modificările propuse la acest articol se exclude din competența Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (în continuare PCCOCS) a infracțiunilor prevăzute la art.244, art.248, art.248¹, art.248², art.249 și art.259-261 din Codul penal.

Este necesar de menționat că raționamentele legiuitorului de atribuire a competențelor pentru infracțiunile discutate în competența PCCOCS au fost că infracțiunile, în care proporțiile drepturilor de import depășesc 50.000 unități convenționale, sunt de regulă unele complexe, care deseori sunt realizate prin implicarea persoanelor responsabile din cadrul autorităților competente de efectuarea controalelor, colaboratori ai SV sau brokeri vamali, împrejurări ce au fost luate în considerație la redacția actuală a prevederilor discutate.

În concluzie, ținând cont că fenomenul implicării colaboratorilor vamali în scheme de contrabandă nu a fost anihilat, transmiterea competențelor asupra întregului spectru de infracțiuni de această categorie în favoarea Serviciului Vamal la moment se prezintă ca o soluție inoportună.

Totodată, nu rezonăm nici cu ideea formulată în nota informativă potrivit căreia „*La fel, art. 270² alin.(1) lit.d) din Codul de procedura penală impune examinarea cauzelor de către PCCOCS a infracțiunilor săvârșite de un grup criminal organizat în sensul art. 46 din Codul penal, doar pentru infracțiunile deosebit de grave și excepțional de grave.*”

Însă reieșind din chintesenta atribuțiilor PCCOCS, în combaterea criminalității organizate, este necesară atribuirea în competența PCCOCS investigarea tuturor infracțiunilor săvârșite de un grup criminal organizat din

motivul că aceasta este o subdiviziune specializată în combaterea criminalității organizate, iar sarcinile de bază sunt axate anume spre destructurarea oricăror tipuri de grupări criminale indiferent de amploarea acestora, sfera de influență, etc... ”.

La subiect, există un număr substanțial de componente de infracțiuni săvârșite de grupuri criminale organizate din categoria celor grave, care nu sunt atribuite în competența exclusivă a PCCOCS, inclusiv la art.186 alin.(3), art.187 alin.(3), art.188 alin.(3), art.art.189 alin.(3), art.190 alin.(3), art.191 alin.(3), art.196 alin.(3), art.362/1 alin.(3) din Codul penal și altele competența cărora sunt ale inspectoratelor teritoriale de poliție.

Aceste cauze deseori nu sunt de o complexitate sporită și nu necesită implicarea procuraturii specializate cum este PCCOCS.

Mai mult, transmiterea în competența procuraturii a acestor categorii de cauze ar crea o sarcină suplimentară, care nu este acoperită de resurse umane și financiare suficiente.

Totodată, există mecanisme necesare cât în cadrul Procuraturii Generale, atât și în cadrul Direcției generale urmărire penală a IGP al MAI de a monitoriza aceste cauze și la necesitate de asigurat retragerea lor din inspectoratele/procuraturile teritoriale și transmiterea în PCCOCS.

În concluzie, opinăm asupra formulei actuale a lit.d) alin. (1) art. 270² Cod de procedură penală.

Cu referire la alineatul (2) Insistăm asupra păstrării textului actual al alineatului (2) al art. 270² și anume: „*Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale conduce urmărirea penală în cauzele în care urmărirea penală este efectuată de către organele de urmărire penală cu competența pe întreg teritoriul Republicii Moldova, menționate la art. 266, 268 și 269/2 din prezentul cod*”.

Redacția expusă în proiect a aliniatului (2) a articolului 270² va afecta negativ activitatea organelor de urmărire penală constituite în cadrul Inspectoratului General de Poliție (*Direcția Generală Urmărire Penală, Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane, Serviciul Protecție Internă și Anticorupție și Direcția investigații Infracțiuni Informatice a Inspectoratului Național de Investigații, la fel organul de urmărire penală al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.*

Aceste organe de urmărire penală au competențe pe întreg teritoriul Republicii Moldova și lipsa unei Procuraturi cu aceleași competențe teritoriale de a conduce urmărirea penală ar crea impedimente serioase în continuarea activității.

La zi, procurorii din cadrul PCCOCS conduc urmărirea penală în cauzele aflate în exercitarea ofișerilor de urmărire penală din **7 organe de urmărire penală**, inclusiv:

1. Organul de urmărire penală al Centrului pentru combaterea traficului de persoane al INI al IGP al MAI (în continuare *CCTP*);
2. Organul de urmărire penală al Inspectoratului general al poliției de frontieră al MAI (în continuare *IGPF*);
3. Organul de urmărire penală al Direcției investigații infracțiuni informatice al INI al IGP al MAI (în continuare *DIII*);

4. Organul de urmărire penală al Direcției generale urmărire penală al IGP al MAI (în continuare *DGUP*);
5. Organul de urmărire penală al Serviciului protecție internă și anticorupție al MAI (în continuare *SPIA*);
6. Organul de urmărire penală al Serviciului Vamal (în continuare *SV*);
7. Organul de urmărire penală al Serviciului Fiscal de Stat (în continuare *SFS*).

Potrivit proiectului propus organele de urmărire penală ale CCTP, al IGPF și SPIA vor fi excluse din competența de conducere a urmăririi penale a PCCOCS.

Pe lângă faptul că autorii proiectului nu au dat o alternativă altei procuraturi să conducă urmărirea penală în cazurile investigate de aceste organe centrale ale MAI, aceste propuneri creează riscuri la evaluările în rapoartele de evaluare internațională.

La subiect, în cadrul PCCOCS este creat și funcționează Biroul antitrafic și crima cibernetică, precum este stipulat în art.11 alin.(5) din Legea¹ privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane .

Potrivit aceluiași act normativ la art.11 alin.(2) este învederat că „*Ministerul Afacerilor Interne, prin organele sale specializate în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, desfășoară activități operative de investigație, de urmărire penală, de cooperare internațională, de identificare și protecție a victimelor traficului de ființe umane, de analiză și informație, stimulează crearea unor centre zonale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane.*”.

În speță, acest organ specializat a MAI este CCTP, care potrivit aceleiași norme urmează să interacționeze cu structurile specializate create în cadrul altor instituții de drept.

În concluzie, interacțiunea dintre CCTP și PCCOCS este una determinantă în respectarea actului normativ indicat *supra*, dar și întru realizarea efectivă a actelor normative internaționale, implicit:

➤ Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate² (cu protocoalele adiționale la aceasta):

✓ Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor³;

✓ Protocolul împotriva traficului ilegal de migranți pe calea terestră, a aerului și pe mare⁴;

➤ Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane⁵.

În situația aprobării propunerilor în formula prezentată în proiect sunt riscuri de a primi observații în rapoartele de evaluare internațională pe domeniu, în special Raportul Departamentului de Stat al SUA (cunoscut și ca TIP Report) și raportul GRETA, fapt ce va genera discuții asupra respectării calitative a tratatelor internaționale menționate *supra*.

La Articolul II.

---

¹ Legea nr.241 din 20.10.2005;

² Ratificată prin Legea Republicii Moldova nr.15-XV din 17.02.2005;

³ Ratificată prin Legea Republicii Moldova nr.17-XV din 17.02.2005;

⁴ Ratificată prin Legea Republicii Moldova nr.16-XV din 17.02.2005;

⁵ Ratificată prin Legea Republicii Moldova nr.241-XVI din 20.10.2005;

2.1. La alineatul (1) textul „la expirarea a 3 luni” propunem a-l substitui cu textul „peste o lună”.

Argumentare:

Potrivit prevederilor art. 56 alin. (1) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative: „Actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.”, iar alineatul (3) al aceluși articol reglementează că: „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”

În acest context este de menționat că nu este justificat stabilirea momentului intrării în vigoare a actului normativ doar după 3 luni de la data publicării, având în vedere că nici nota informativă nu oferă careva argumente sau informație pertinentă în acest sens.

Prin urmare, considerăm judicios a menține regula generală de intrare în vigoare a actelor normative statuată la art.56 alin. (1) din Legea 100/2017, adică **peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial.**

2.2. La alineatul (2) textul „dacă nu a fost înaintată învinuirea,” propunem a-l exclude.

Astfel, propunem ca odată cu modificarea competențelor de exercitarea urmăririi penale, considerăm oportun ca toate cauzele penale aflate în faza de urmărire penală să fie expediate organului competent de drept să exercită urmărirea penală, indiferent dacă a fost sau nu înaintată învinuirea. Or, Codul de procedură penală nu prevede cazuri de soluționare a chestiunilor de competență având în vedere existența sau inexistența calității procesuale de învinuit în cauze penale. Totodată, considerăm că norma propusă la alineatul (2) Art. II din proiect ar contraveni dispozițiilor Codului de procedură penală care reglementează competența la exercitarea urmăririi penale.

În acest context, menționăm că încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, printre altele, dacă sunt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural potrivit art. 251 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Cu respect,

Adjunctul Procurorului
General interimar

Aliona NESTEROV

Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE)
Adresa: Chișinău, Republica Moldova
Str. 90 București Street, of. 20
Tel: + 373 22 788989
Email: info@ipre.md
Web: www.ipre.md

Nr. 206 din 24 februarie 2023
Ref: 123/MJ/2023

**Doamnei Veronica Mihallov-Moraru,
Ministra Justiției Republicii Moldova**

Stimată doamnă Ministru,

În rezultatul analizei a notei informative și a proiectului de lege (n.u. 123/MJ/2023) de modificare a Codului de Procedură Penală nr. 122/2003 cu privire la delimitarea competențelor Procuraturii Anticorupție și Centrului Național Anticorupție la investigarea cauzelor de corupție la nivel înalt, comunicăm următoarele.

1. Susținem decizia Ministerului Justiției de a extragere propunerile de modificare a CPP (n.u. 68/MJ/2023) în partea ce ține de delimitarea competențelor PA și CNA, ceea ce va contribui inclusiv la realizarea în termeni proximi a Recomandării 3 din Opinia Comisiei Europene privind cererea de aderare a Republicii Moldova la UE, precum și a Memorandumului cu privire la politicile economice și financiare, încheiat cu FMI.
2. Apreciem că în procesul de elaborare a proiectului de lege s-a ținut cont de Analiza funcțională a Procuraturii Anticorupției realizată cu sprijinul IPRE¹.
3. Comunicăm lipsa obiecțiilor, susținem textul proiectului de lege (n.u. 123/MJ/2023) și considerăm că adoptarea acestuia va contribui la creșterea eficienței Procuraturii Anticorupție cu privire la investigarea cauzelor de corupție la nivel înalt.

Cu respect,

/semnat electronic/

Iulian Groza
Director Executiv
Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE)

¹ <https://ipre.md/2022/11/23/analiza-funcionala-a-procuraturii-anticoruptie-a-republicii-moldova/>

SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 166 tel. 022-239-625, fax 022-234-068, e-mail: sis@sis.md

„ 15 ” februarie 2023

Nr. E/1527

La scrisoare Cancelariei de Stat
nr. 18-69-813 din 26.01.2023

Ministerul Justiției

Copie: **Cancelaria de Stat**

Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova a examinat proiectul hotărârii de Guvern „*Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative*” (*modificarea Codului de procedură penală și Codului contravențional*) (**număr unic 68/MJ/2023**) și, comunică următoarele.

1. Serviciul apreciază inițiativa de completare a Codului de procedură penală cu prevederi legale care să reglementeze gestionarea informațiilor atribuite la secretul de stat în cadrul procesului penal, în vederea protejării acestora. Cu toate acestea, noțiunea „*informație secretizată*”, prevăzută la art. 6 pct. 15¹) din proiect nu poate fi acceptată în redacția propusă, or, aceasta interferează conceptului de „*informații atribuite la secret de stat*” reglementat în Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat, creând în acest fel riscul unei interpretări extensive.

În această ordine de idei, considerăm oportun excluderea noțiunii „*informație secretizată*”, sau înlocuirea sintagmei „*informație secretizată*” cu sintagma „*informații atribuite la secretul de stat*”, în vederea asigurării unicității de stil și terminologie juridică.

2. Considerăm vicios formulate prevederile art. 18 alin. (5) din proiect, or, potrivit pct. 31 din Regulamentul cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1176/2010, „*Dacă unele părți ale unui document (spre exemplu, pagini, paragrafe, secțiuni, anexe) conțin informații ce se atribuie la diferite grade de secretizare, pe acestea se vor aplica parafele corespunzătoare gradului de secretizare respectiv. În acest caz, gradul de secretizare atribuit documentului integral va fi cel al părții cu cel mai înalt grad de secretizare.*”.

Astfel, constatăm că în cazul în care hotărârea instanței de judecată va conține informații atribuite la secretul de stat, întreaga hotărâre urmează a fi secretizată corespunzător gradului de secretizare al informațiilor care o conțin.

În acest context, în scopul protejării informațiilor atribuite la secretul de stat, precum și asigurării pronunțării hotărârii instanței de judecată în ședință publică, propunem completarea art. 6 din Codul de procedură penală nr. 122/2003 cu un punct nou, cu următorul cuprins:

„*sanitizarea actelor procedurale* – ansamblul de măsuri întreprinse în vederea excluderii din cuprinsul actelor procedurale a informațiilor atribuite la secret de stat, cu indicarea în locurile porțiunilor omise a sintagmei: „Secret de stat”;

Complementar, propunem ca art. 18 alin. (4) din proiect să fie expus în următoarea redacție:

„ (4) Hotărârile instanței de judecată se pronunță în ședință publică. Hotărârile instanței care conțin informații atribuite la secretul de stat, se pronunță public doar în urma sanitizării.”.

În consecință, propunem excluderea alin. (5) al art. 18 din proiect.

Completarea proiectului cu propunerile formulate de către Serviciu va asigura protejarea informațiilor atribuite la secretul de stat. Totodată, prin includerea conceptului de sanitizare în procedura penală (acest concept fiind necesar a fi reglementat inclusiv în procedura civilă și contencioasă), se va asigura protejarea informațiilor atribuite la secretul de stat conținute în actele procedurale, evitându-se aducerea la cunoștința publicului larg sau prezentării participanților la proces care nu dețin dreptul de acces la secretul de stat a informațiilor respective.

Considerăm imperios a specifica că, conceptul de sanitizare este reglementat la art. 41 alin. (2) din Decizia Comisiei Europene nr. 2019/1961 din 17 octombrie 2019 privind normele de punere în aplicare pentru gestionarea informațiilor Confidențiel UE/EU Confidential și Secret UE/Eu Secret, fiind o operațiune de creare a unui extras declasificat, urmare a declasificării parțiale a unui document secretizat.

În același context, propunem ca instituția sanitizării să fie reglementată și în cadrul altor norme din Codul de procedură penală, în caz de necesitate, Serviciul fiind disponibil să acorde suportul necesar în acest sens.

3. La articolul 122 alin. (1) propunem ca cuvântul „făptuitorului” să fie substituit cu sintagma „bănuitului, învinuitului sau inculpatului”, în proiect fiind propusă substituția doar cu cuvintele „bănuitului, învinuitului”.

4. Considerăm oportună revizuirea pct. 44 din proiect, prin care se propune completarea articolul 162 alin. (1) punctul 4) din Codul de procedură penală, or, din conținutul acestuia, se atestă că banii sau alte valori materiale utilizate din contul mijloacelor financiare alocate pentru activitatea specială de investigații vor fi trecuți

în contul statului, nefiind argumentat de ce acești bani nu sunt restituiți autorității care le-a eliberat, ca și în cazul propunerii formulate la pct. 43 din proiect.

5. Solicităm modificarea primei propoziție de la articolul 213 alin. (5), astfel încât să fie redată după cum urmează:

„(5) Informațiile atribuite la secretul de stat pot fi prezentate sau comunicate apărătorilor și altor reprezentanți, precum și persoanelor care în conformitate cu normele de procedură penală ar putea cunoaște aceste informații, doar după perfectarea de către persoanele respective a dreptului de acces la secretul de stat, urmată de depunerea unei declarații de nedivulgare a acestor informații.”.

6. La punctul 63 din proiect:

sugerăm reformularea propunerii, astfel încât, la articolul 260 alin. (2) punctul 6) din Codul de procedură penală, cuvântul „filmării” să fie substituit cu sintagma „înregistrării video”;

la modificarea alin. (5) în textul care se propune a fi înlocuit urmează a fi inclus înainte de „persoanele menționate la alin. (2) pct. 3)” și sintagma „precum și”.

7. În contextul propunerilor formulate la pct. 64 din proiect, la articolul 262 alineatul (2) considerăm oportună și substituirea cuvântului „acestora”, cu cuvântul „acestea”.

8. Corespunzător prevederilor pct. 67 din proiect, prin care se propune în redacție nouă articolul 269 din Codul de procedură penală, organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție este împuternicit să efectueze urmărirea penală în privința infracțiunilor enumerate în normă, dacă acestea au fost săvârșite de: 1) persoanele cu funcții de demnitate publică în sensul art. 123 alin. (3) din Codul penal; 2) funcționarii publici de conducere de nivel superior; 3) ofițerilor de investigații.

Respectiv, conchidem că potrivit normei propuse, organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție va efectua urmărirea penală în raport cu directorul și directorul adjunct al Serviciului de Informații și Securitate, precum și în raport cu ofițerii de informații și securitate.

La acest aspect, urmează a fi luat în considerare faptul că, potrivit art. 33 alin. (1) din Legea integrității nr. 82/2017, Serviciul de Informații și Securitate realizează evaluarea integrității instituționale în privința Centrului Național Anticorupție, deținând în acest sens și cazierul privind integritatea profesională a agenților publici din cadrul Centrului Național Anticorupție.

În același context, corespunzător Legii nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, Serviciul de Informații și Securitate efectuează verificarea titularilor și candidaților enumerați la art. 5 al legii nominalizate, printre care se încadrează și funcțiile de demnitate publică și/sau

funcțiile publice de conducere de nivel superior din cadrul Centrului Național Anticorupție.

Respectiv, în vederea realizării corespunzătoare a atribuțiilor funcționale ale ambelor instituții și evitării unor potențiale circumstanțe de conflict interinstituțional, propunem ca urmărirea penală în cazul infracțiunilor date în competența Centrului Național Anticorupție, săvârșite de conducerea Serviciului de Informații și Securitate și/sau de către ofițerii de informații și securitate să fie exercitată de către Procuratura Anticorupție.

În acest context, propunem următoarele modificări la Codul de procedură penală:

1) Articolul 270 alin. (1) subpct. 1) să fie completat cu lit. e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) directorul sau directorul adjunct al Serviciului de Informații și Securitate, precum și de către ofițerii de informații și securitate;”;

2) La pct. 71 din proiect, la art. 270¹ alin. (1) sintagma „lit. a)-e)” să fie substituită cu sintagma „lit. a)-e¹)”.

9. La punctul 97 din proiect, propunem ca articolul 340 alin. (4) să fie redat cu următorul cuprins:

„(4) Hotărârea judecătorească, după caz sanitizată, și opiniile separate se publică pe pagina web a instanței judecătorești.”.

10. La punctul 106 din proiect după sintagma „La articolul 378” să fie completat cu sintagma „alineatul (1)”.

11. Propunem completarea articolului 293 cu alineatul (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Materialele urmăririi penale pe care sunt aplicate parafe de secretizare, vor fi prezentate persoanelor menționate la alineatul (1) care nu au drept de acces la secretul de stat, doar în urma sanitizării acestora de către persoanele care le-au întocmit.”.

12. Sugerăm completarea articolului 296 alin. (5) cu următoarea propoziție:

„În cazul în care rechizitoriul are aplicată parafa de secretizare, se va ține cont de prevederile art. 293 alin. (3¹).”.

13. Propunem următorul conținut pentru articolul 385 alin. (7) expus în proiect:

„(7) În cazul prezenței în dosar a informațiilor atribuite la secretul de stat, odată cu adoptarea sentinței, instanța stabilește parafa de secretizare a acesteia corespunzător gradului de secretizare al informațiilor respective, în corespundere cu prevederile Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat. Suplimentar, în vederea asigurării respectării prevederilor art. 18 alin. (4), instanța sanitizează sentința.”.

14. Articolul 397 propunem să fie completat cu pct. 4¹) cu următorul cuprins:

„4¹) hotărârea cu privire la aplicarea parafei de secretizare, în cazul prezenței în conținutul acesteia a informațiilor atribuite la secretul de stat;”.

15. Articolul 437 alineatul (1) punctul 1¹) din proiect îl propunem în următoarea redacție:

„1¹) sentințele a căror părți au fost secretizate, dacă nu se contestă fondul cauzei, în partea ce vizează temeinicia secretizării și categoriile de informații atribuite la secret de stat;”.

16. În scopul evitării paralelismului în legislație, completarea articolului 444 alineatul (1) cu punctul 3¹) în redacția propusă nu se acceptă, luând în considerare faptul că art. 365² din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 sancționează fapta de secretizare neîntemeiată a informațiilor. În acest sens, propunem următoarea formulare la pct. 3¹):

„3¹) hotărârea a fost secretizată neîntemeiat;”.

17. Propunem completarea articolul 449 alineatul (2) cu litera c¹), cu următorul cuprins:

„c¹) desecretizează parțial sau integral hotărârea.”.

Alexandru MUSTEAȚA

Director

Digitally signed by Musteața Alexandru
Date: 2023.02.15 14:28:17 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

